

การพัฒนาทักษะภาษาไทยด้านการอ่าน คิด เขียน เชิงบูรณาการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

THE DEVELOPMENT OF THAI LANGUAGE READING, THINKING AND WRITING SKILLS USING INTEGRATED APPROACH FOR GRADE 7 STUDENTS

รัชนิกร ซาหมู (Rachanikorn Samoo)*

สมปต ตัญจรัยรัตน์ (Sompot Tantirratana)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการทักษะการอ่าน คิด เขียน 2) พัฒนาทักษะการอ่าน คิด เขียน ของนักเรียนที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีจำนวนนักเรียนร้อยละ 70 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดมีความสามารถในการอ่าน คิด เขียน ร้อยละ 70 ขึ้นไป กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาครดงเคิ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 15 คน การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย 4 วงจรปฏิบัติการ และใช้แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 13 แผน คือ วงจรที่ 1 ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-4 วงจรที่ 2 ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5-7 วงจรที่ 3 ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8-10 วงจรที่ 4 ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11-13 ใช้เวลาดำเนินการวิจัยทั้งหมด 18 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้แบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติการ ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้จำนวน 4 หน่วย แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เน้นทักษะการอ่าน คิด เขียน จำนวน 13 แผน 2) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน 3) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการเรียนรู้ ได้แก่ แบบประเมินผลการเรียนรู้ แบบทดสอบท้ายวงจร 4) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการพัฒนา คือ แบบประเมินผลการพัฒนาการอ่าน คิด เขียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

คำสำคัญ : ภาษาไทย กิจกรรมการบูรณาการ ทักษะการอ่าน คิด เขียน

Keywords : Thai Language, Integrated activities, Reading, thinking and writing skills

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผลการวิจัยพบว่า

1. จากการสร้างและพัฒนาหน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักการสร้างหน่วยการเรียนรู้ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้หน่วยการเรียนรู้จำนวน 4 หน่วย ซึ่งได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาโดยวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้กับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยช่วงชั้นที่ 3 สร้างแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ของสาระการเรียนรู้โดยแยกความรู้ (knowledge) กระบวนการ (process) และเจตคติ (attitude) ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยยึดหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การบูรณาการทักษะการอ่าน การคิด การเขียน ภายในหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับสาระ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2. ผลการเรียนรู้จากแบบทดสอบท้ายวงจร พบว่า ในวงจรที่ 1-4 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวม คือ 60.00, 66.33, 73.65, 74.00 ซึ่งเพิ่มขึ้นตามลำดับ และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือร้อยละ 70 ผลการประเมินการพัฒนาทักษะการอ่าน คิด เขียน ได้คะแนนเฉลี่ยโดยรวมร้อยละ 66.26 การกระจายของคะแนน 4.99 โดยมีนักเรียนร้อยละ 40 ของนักเรียนทั้งหมดได้คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไป ซึ่งไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดคือนักเรียนร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมดผ่านเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 70 ขึ้นไป ทั้งนี้ อาจจะเนื่องมาจาก

- 1) นักเรียนมีพื้นฐานความรู้ต่ำ ซึ่งพบได้จากการประเมินสภาพการอ่าน ก่อนการวิจัย
- 2) กระบวนการวิจัยมีข้อจำกัดด้านเวลา ซึ่งจากการสังเกตผลการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้แต่ละวงจรเพิ่มขึ้นเมื่อทดลองต่อไป เชื่อว่าผู้เรียนจะสามารถทำคะแนนได้สูงถึงเกณฑ์ที่กำหนด

ABSTRACT

The purposes of the present study were 1) to construct learning units on Thai language which integrates reading, thinking and writing skills and 2) to develop the students' reading, thinking and writing skills through the learning units constructed by the present researcher herself. It was stipulated that 70% of the student target group made 70% of the full marks or better. The target group consisted of 15 grade-7 students in Na Sri Dong Keng School under the Office of Khon Kaen Educational Service Area 4 during the first semester of the 2007 academic year. The study followed the four spirals of action research procedure. The first spiral involved the implementation of lesson plans 1-4, the second spiral, lesson plans 5-7, the third spiral, lesson plans 8-10, and the fourth spiral, lesson plans 11-13. The experiment took 18 periods of instruction to complete. Four categories of instruments were used in the study: 1) experimental tool consisting of 4 learning units and 13 integrated lesson plans

emphasizing reading, thinking and writing skills, 2) action reflection tools consisting of a teaching behavior observation form and a student studying behavior observation form, 3) learning-outcome reflection tools consisting of end-of-spiral quizzes and a learning achievement test, and 4) development-outcome reflection tool for evaluating the students' reading, thinking and writing skills. Analysis of the collected data was done by means of arithmetic mean, percentage and standard deviation.

The findings :

1. The construction of learning units for the Thai language learning substance resulted in 4 units based on learning standards as prescribed by the Basic Education Curriculum, B.E. 2544, and through analysis of the level-3 Thai language learning substance and expected learning achievement. Diagrams were drawn to demonstrate relationship among learning substances and to separate knowledge, process and attitude from one another. Designing of learning activities was done by means of basing on the principles of organizing reading, thinking and writing skills integrated activities for each unit. The units were in line with grade-7 Thai language learning substances and expected learning outcome.

2. Results of the 4 end-of-spiral quizzes showed that the students made a steady increase in average score on each quiz from 60.00, to 66.33, 73.65, and 74.00 marks, respectively. It is noticeable that the final quiz was even higher than the prescribed criterion of 70% or better. However, an analysis of the students' development in reading, thinking and writing skills showed an average of 66.26%, while only 40% of them passed the 70% or better criterion. This means that the student group, as a whole, did not pass the prescribed criterion of 70% or better. This was probably due to two reasons:

2.1 Poor basic knowledge in Thai language as testified by a pretest on reading skill, and

2.2 Limited amount of time allocated for the study. As has been observed, the students' achievement was steadily increased in each successive spiral. It is therefore believed that if the study had been designed for a longer period of experiment the students would have been able to pass the prescribed criterion.

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
ภาษาไทยเป็นเครื่องมือเพื่อการสื่อสาร เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และตรงตามจุดมุ่งหมาย ไม่ว่าจะเป็นการแสดงความคิด ความต้องการ และความรู้สึก รวมทั้งใช้เป็นเครื่องมือในการจัดบันทึกเรื่องราวจากอดีตถึงปัจจุบัน และเป็นวัฒนธรรมของชาติ ดังนั้นการเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะอย่างถูกต้องเหมาะสมในการสื่อสาร การอ่าน และการฟัง เป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราว ความรู้ และประสบการณ์ ส่วนการพูดและการเขียน เป็นทักษะของการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดเห็น จากความรู้และประสบการณ์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 4 มาตรา 22 กล่าวถึงการศึกษาว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติ เต็มศักยภาพ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด มาตรา 23 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมในแต่ละระดับ และ มาตรา 24 การจัดการเรียนการสอนต้องให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544) การสอนแบบบูรณาการ (Integrated Instruction) ถ้าจะให้ได้ผลดีและประสบความสำเร็จมากที่สุดครูผู้สอนควรพัฒนาหลักสูตรบูรณาการขึ้นใช้ในชั้นของตนเอง เพราะหลักสูตรบูรณาการจะมีเนื้อหาสาระที่สอดคล้อง

สัมพันธ์ และมีความหมายต่อชีวิตของผู้เรียนมากกว่า ช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจภายในที่อยากจะเรียนมากขึ้นและทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากกว่าการสอนแยกเป็นรายวิชาตามหลักสูตรเดิม (สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์, 2546) ในการจัดการเรียนการสอนไม่ว่ากลุ่มสาระใดหรือรูปแบบใด ครูผู้สอนจะต้องบูรณาการความรู้ กระบวนการ และคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุข การสอนแบบบูรณาการช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถและทักษะด้านต่างๆ ในเวลาเดียวกัน

นอกจากนั้นแล้วการอ่าน คิด เขียน ถือเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่ง เพราะเป็นเกณฑ์การผ่านช่วงชั้นของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับพุทธศักราช 2544 อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือของชีวิตในยุคปัจจุบัน ทั้งด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การสร้างความบันเทิง การรังสรรค์ผลงานต่างๆ ของบุคคล อาจกล่าวได้ว่า ผู้ใดที่มีทักษะทางภาษาดี ผู้นั้นสามารถครองโลกได้ แต่ปัญหานั้นยิ่งใหญ่และสำคัญที่สุดขณะนี้คือ ความสามารถในการอ่าน การคิด การเขียน ของเด็กไทยอยู่ในสภาพน่าเป็นห่วงที่สุด (สมปิต ตัญญูรัตน์, 2549) ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาทักษะภาษาไทยด้าน การอ่าน การคิด การเขียน เชิงบูรณาการให้กับนักเรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการอ่าน การคิด การเขียน สูงขึ้น และอยู่ในระดับดี

2. คำถามในการวิจัย

นักเรียนที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาไทยด้านการอ่าน คิด เขียน เชิงบูรณาการ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจะมีความสามารถ

ด้านการอ่าน การคิด การเขียนสูงขึ้น หรือไม่

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.1 เพื่อสร้างหน่วยการเรียนรู้ภาษาไทย ที่บูรณาการทักษะการอ่าน คิด เขียน

3.2 เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิด เขียน ภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีจำนวนนักเรียนร้อยละ 70 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดมีความสามารถด้านการอ่าน คิด เขียน ร้อยละ 70 ขึ้นไป

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

4.1 หน่วยการเรียนรู้ หมายถึง สาร การเรียนรู้ที่บูรณาการทักษะการอ่าน การคิด และการเขียนเข้ารวมในหน่วยเดียวกัน ซึ่งในการวิจัย ครั้งนี้มีจำนวนหน่วยการเรียนรู้ 4 หน่วย ได้แก่ สุภาสิตโคลงโลกนิติ บทความเรื่องแม่ศรีเรือน เรื่องสั้นเศรษฐศาสตร์ในห้องแถว และนิทานหมูน ไปตามลมปาก

4.2 ผลการเรียนรู้ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการประเมินผลงานของนักเรียน คะแนน ทดสอบ และจากการประเมินผลการพัฒนา ทักษะการอ่าน คิด เขียน ของนักเรียน

4.3 การพัฒนาทักษะภาษาไทย หมายถึง เทคนิคหรือวิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริม ให้ผู้เรียนมีทักษะด้านการอ่าน คิด เขียน สูงขึ้น

4.4 ทักษะการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการอ่านออกเสียงร้อยกรอง และอ่านในใจ เพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องที่ได้จากการสรุป เรื่อง และจับใจความจากเรื่องที่อ่าน

4.5 ทักษะการคิด หมายถึง ความสามารถในการคิดลักษณะต่างๆ ซึ่งมีสาเหตุมาจากการ

รับรู้สิ่งเร้าเป็นผลให้เกิดการสังเกตการเปรียบเทียบ การตีความ และการขยายความ วัดได้จากการ ถ่ายทอดความคิดออกมาในรูปแบบต่างๆ ตาม ความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน

4.6 ทักษะการเขียน หมายถึง การ ถ่ายทอดความรู้ ความคิดของตนเองออกมาเป็น ตัวอักษร หรือสัญลักษณ์เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจเจตนา วัดได้จากการเขียนแสดงความคิดเห็น เขียนตาม จินตนาการจากสิ่งที่อ่าน หรือดูภาพที่กำหนด

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 กลุ่มเป้าหมาย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาศรีดงเค็ง ตำบลสะอาด อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาขอนแก่นเขต 4 ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 15 คน

5.2 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่ม สารการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 หน่วย ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง สุภาสิตโคลงโลกนิติ หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 เรื่อง แม่ศรีเรือน หน่วยการเรียนรู้ที่ 12 เรื่อง เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว และหน่วยการเรียนรู้ที่ 13 เรื่องหมูนไปตามลมปาก

6. ระเบียบวิธีวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นรูปแบบการวิจัยเชิง ปฏิบัติการ (Action Research) ผู้วิจัยได้นำหลักการ และขั้นตอนทางการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ตาม แนวคิดของ Kemmis และ McTaggart (อ้างถึง ใน ประวิต เอราวรรณ์, 2545) มาเป็นแนวในการ ดำเนินการวิจัย ซึ่งมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

6.1 ขั้นวางแผน (Planning) ดำเนินการ ดังนี้

- 1) วิเคราะห์ และสำรวจสภาพ
ปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทย
- 2) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่
เกี่ยวข้องกับการอ่าน การคิด การเขียน
- 3) ศึกษาการสร้างเครื่องมือที่ใช้ใน
การวิจัย
- 4) ให้ความรู้และแนะนำผู้ช่วยวิจัย
เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

6.2 ขั้นปฏิบัติการ (Action)

เป็นขั้นการนำเอาเครื่องมือที่สร้างขึ้นใน
ขั้นวางแผนไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายโดยกำหนด
เป็นวงจร 4 วงจร

6.3 ขั้นสังเกตการณ์ (Observation)

เป็นขั้นการสังเกตการเปลี่ยนแปลงที่
เกิดขึ้นในระหว่างปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนโดยใช้เครื่องมือที่ใช้การสะท้อนผลซึ่ง
ประกอบด้วย แบบประเมินพฤติกรรมการสอน
ของครู แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนของ
นักเรียน แบบประเมินทักษะ และแบบทดสอบ
ท้ายวงจร

6.4 ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection)

เป็นขั้นการนำเอาข้อมูลที่ได้จากขั้นการ
สังเกตการณ์ นำมาประเมินหรือตรวจสอบ
กระบวนการ ปัญหา อุปสรรคต่างๆ วิเคราะห์
ประเมิน อภิปรายสรุป และข้อเสนอแนะใน
แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ และในแต่ละวงจร
เพื่อวางแผน ปรับปรุงแก้ไขในวงจรต่อไป

7. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำแนกเป็น 4
ประเภท ดังนี้

7.1 เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติการ ได้แก่

หน่วยการจัดการเรียนรู้จำนวน 4 หน่วย
และแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เน้น
ทักษะการอ่าน การคิด เขียน จำนวน 13 แผน

7.2 เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผล

กระบวนการปฏิบัติงาน ได้แก่

- 1) แบบสังเกตพฤติกรรมการสอน
ของครู
- 2) แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน
ของนักเรียน

7.3 เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการ เรียนรู้ ได้แก่

- 1) แบบประเมินผลการเรียนรู้
- 2) แบบทดสอบท้ายวงจร

7.4 เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการ พัฒนา คือ แบบทดสอบวัดความสามารถด้าน การอ่าน การคิด การเขียน ภาษาไทย

8. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ลงมือ
ปฏิบัติการสอนด้วยตนเอง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

8.1 ปฐมนิเทศนักเรียนชี้แจงจุดประสงค์ การเรียนรู้ และตกลงเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน การประเมินผล

8.2 ประเมินความสามารถของผู้เรียน ด้านการอ่านก่อนการวิจัย

8.3 ดำเนินการสอน และสังเกตกระบวนการ การเรียนการสอนโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม ของครู แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนของ

นักเรียนในระหว่างดำเนินการสอน ซึ่งผู้ช่วยวิจัยทำการสังเกตการเรียนการสอนและบันทึกแบบสังเกตการสอนทุกครั้ง

8.4 ประเมินผลท้ายแผนทุกๆ แผนการจัดการเรียนรู้ และทดสอบท้ายวงจรที่ 1, 2, 3 และ 4

8.5 นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการเรียนการสอน ผลงานของนักเรียน และการทดสอบมาสะท้อนผลการปฏิบัติการเพื่อปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอน เพื่อเข้าสู่วงจรต่อไป

8.6 เมื่อดำเนินการสอนครบ 13 แผนใน 4 วงจรแล้ว ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

8.7 วัดผลการพัฒนาทักษะการอ่าน คิด เขียน โดยใช้แบบประเมินการอ่าน คิด เขียน เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการครบทั้ง 4 วงจรแล้วสรุปผล

9. การวิเคราะห์ข้อมูล

9.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ

1) ข้อมูลจากแบบประเมินผลงาน/แบบทดสอบท้ายวงจร นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละเพื่อทราบความก้าวหน้าในการเรียนแต่ละวงจร

2) ข้อมูลจาก แบบประเมินผลการพัฒนาการอ่าน คิด เขียน นำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าร้อยละ (%) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยโปรแกรม B-Index และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ โดยผ่านเกณฑ์การประเมินคือร้อยละ 70 และอยู่ในระดับดี

9.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ

จากการใช้แบบประเมินพฤติกรรมครู พฤติกรรมนักเรียน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อประเมินสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นว่ามีสิ่งที่ปฏิบัติที่ดี และเหมาะสมเพียงใด และมีปัญหาอุปสรรคเกิดขึ้นหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงต่อไป

10. สรุปและอภิปรายผล

การพัฒนาทักษะภาษาไทยด้านการอ่าน คิด เขียน เชิงบูรณาการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เป็นการสะท้อนผลของการปฏิบัติงานของกลุ่มเพื่อพัฒนาปรับปรุงวิธีการปฏิบัติให้ถูกต้องขอบรรทัดกับบริบททางสังคม รวมทั้งเป็นการสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติของตนเอง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วัตรกรรมการเรียนแบบบูรณาการทักษะการอ่าน คิด เขียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้ได้เต็มศักยภาพทุกด้าน เพราะการเขียนถูกถ่ายทอดออกมาจากความคิด และความคิดเกิดจากการได้รับข้อมูลจากสื่อต่างๆ โดยเฉพาะการอ่าน ดังนั้นการบูรณาการการอ่าน คิด เขียน จึงเป็นการพัฒนาคนได้อย่างสมบูรณ์เต็มศักยภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ระบุว่า การสอนแบบบูรณาการมีความสำคัญ และเหมาะสมที่ควรนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน เพราะเป็นการเรียนการสอนโดยองค์รวมที่สอดคล้อง และมีความหมายต่อผู้เรียนอย่างเห็นได้ชัด ดังที่ Ausubel (อ้างถึงใน อรุณณี สายเสมอ, 2536) กล่าวไว้ว่า ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้อย่างมี

ความหมายได้นั้น ผู้เรียนต้องสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ใน cognitive structure ของผู้เรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างเข้มแข็งคงทน

ในการดำเนินการพัฒนาทักษะการอ่าน คิด เขียน ครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น และเป็นที่ยอมรับหรือเกิดขึ้นในปัจจุบัน มาเป็นประเด็นในการคิด และกำหนดสถานการณ์เรื่องขึ้นมาเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกคิด และแสดงความคิดเห็นต่อเรื่อง แล้วถ่ายทอดความคิดนั้นออกมาในรูปการพูด การวาดภาพ หรือการเขียน นอกจากนั้นครูยังเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกระตุ้น หรือช่วย เพื่อให้ผู้เรียนอ่าน คิด เขียน และเกิดแนวคิดใหม่ๆ ขึ้นมา สอดคล้องกับ กรรณิการ์ พวงเกษม (2533) ที่กล่าวว่า การจัดประสบการณ์ที่ยั่วช่วยให้เกิดความต้องการเขียน นอกจากนั้นครูยังต้องประเมินผลอย่างต่อเนื่อง โดยดูจากชิ้นงาน และสภาพจริง เพื่อดูผลการพัฒนาของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวการวัด ประเมินผลของกรมวิชาการ (2544) ที่กล่าวว่า ครูควรประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องควบคู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำไปพัฒนาผลการเรียนรู้ของตนเองให้ดีขึ้น ผลการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ และผลจากการปฏิบัติการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่าน คิด เขียน เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยพบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยวงจรที่ 1 และ 2 ไม่ถึงร้อยละ 70 แต่เมื่อถึงวงจรที่ 3 และ 4 พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 70 แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถพัฒนาทักษะด้านการอ่าน คิด เขียนภาษาไทยได้ดีขึ้น โดยมีคะแนนจากแบบทดสอบท้ายวงจรสูง

ขึ้นเรื่อยๆ และผลคะแนนประเมินการอ่าน คิด เขียน เฉลี่ยอยู่ในระดับดี ซึ่งผลการวิจัยปรากฏผลดังนี้

1. ผลการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พบว่า การจัดกิจกรรมการอ่านและสรุปใจความสำคัญทำให้นักเรียนได้อ่านและสรุปใจความ แยกประเด็นสำคัญ และสรุปความจากเรื่องที่อ่านได้ กิจกรรมการคิด ทำให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่อง จำแนกข้อดีข้อเสีย รวมทั้งเสนอความคิดเห็น ในการแก้ปัญหาตามทฤษฎีหมวก 6 สี ของเอ็ดเวิร์ด เดอร์โบโน ทำให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะ กระบวนการคิดระดับสูง คิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์ แล้วตัดสินใจอย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือได้รวมทั้งสามารถออกแบบวางแผนการทำงานได้ กิจกรรมการเขียน ทำให้นักเรียนได้เขียนเสนอแนวคิดใหม่ๆ ตามแนวความคิดของตนเอง และสามารถเสนอผลงานของตนเองได้ ผลจากการจัดการเรียนรู้ จึงสามารถทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่าน การคิดและการเขียนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

2. ผลการเรียนรู้จากการทำแบบทดสอบท้ายวงจรโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นพบว่า ในวงจรที่ 1 วงจรที่ 2 วงจรที่ 3 และวงจรที่ 4 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวม คือ ร้อยละ 60.00 , 66.33, 73.65 และ 74.00 ซึ่งเพิ่มขึ้นตามลำดับแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่าน คิด เขียน เพิ่มขึ้น และคะแนนจากแบบประเมินผลการพัฒนาทักษะการอ่าน คิดเขียน มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวม คือ ร้อยละ 66.26 การกระจายของคะแนน 4.99 ซึ่งไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด คือ ร้อยละ 70 ของนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป ทั้งนี้ เนื่องจากนักเรียนมีพื้นฐานความรู้เดิมต่ำ

รวมทั้งระยะเวลาในการพัฒนาสั้น ทำให้ผลการพัฒนายังไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งเมื่อทดลองต่อไปคาดว่าผู้เรียนจะผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งพบได้จากคะแนนการพัฒนาในแต่ละวงจรเพิ่มสูงขึ้น กล่าวโดยสรุป ผลการพัฒนาทักษะภาษาไทยด้านการอ่าน คิด เขียน เชิงบูรณาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่าน คิด เขียน ภาษาไทยเพิ่มขึ้น และทำให้ได้نواتกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบบูรณาการที่เน้นการอ่าน คิด เขียน ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร

11. ข้อเสนอแนะ

11.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน

1) เมื่อครูกำหนดให้นักเรียนอ่านภายในเวลาที่กำหนด นักเรียนที่เรียนเก่งจะใช้เวลาในการอ่านน้อยกว่านักเรียนที่เรียนอ่อนทำให้นักเรียนเก่งเกิดความเบื่อเมื่อต้องรอเพื่อน ดังนั้น

ในการกำหนดเวลาให้นักเรียนอ่าน ครูควรกำหนดเวลาให้เหมาะสม และอาจเพิ่มกิจกรรมหลังการอ่านให้นักเรียนเพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง และกระตือรือร้นในการเรียน

2) ในการแสดงความคิดเห็นของผู้เรียนจากเรื่องที่อ่าน ช่วงแรกนักเรียนไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ครูควรใช้คำถามกระตุ้นเพื่อให้นักเรียนตอบทั้งชั้นก่อน เพื่อให้นักเรียนเกิดความมั่นใจ แล้วจึงให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นรายกลุ่ม และรายบุคคลต่อไป

11.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) เรื่องที่นำมาอ่านเพิ่มเติม หรืออ่านประกอบนั้นควรเป็นเรื่องที่มีปมน่าสนใจ อาจเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นเอง หรือมีคนแต่ง หรือแปลไว้ โดยให้เป็นเรื่องที่สอดคล้องกับบทเรียน และมีเนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

2) รูปแบบการสอนที่บูรณาการการอ่าน คิด เขียนนี้ช่วยส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในตัวเองมากขึ้น เกิดการคิดอย่างเป็นระบบ ควรนำไปใช้ในกลุ่มสาระอื่นต่อไป

12. เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2544). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2548). การวัดและประเมินผลอิงมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2548). การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2533). **การสอนเขียนเรื่องโดยใช้จินตนาการทางสร้างสรรค์ในระดับ ประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ทิตินา แคมมณี และคณะ. (2540). **การคิดและการสอนเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิด**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- ประวิต เอร่าวรรณ. (2545). **การวิจัยปฏิบัติการ**. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ.
- สมบัติ ตัญจรัยรัตน์. (2549). **เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ เรื่อง อ่าน คิด เขียน: หัวใจแห่งการเรียนรู้**. ขอนแก่น: สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน กลุ่มวิชาเฉพาะการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2548). **การประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน**. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์. (2546). **การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ**. กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.].
- อรุณณี สายเสมา. (2536). **สัมฤทธิ์ผลด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ที่เรียนโดยวิธีการทำนาย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.